

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 lipca 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że N. K. (wcześniej: A.) jako pracownik u płatnika składek (...) Sp. z o.o. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od 1 grudnia 2015 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przeprowadził postępowanie kontrolne w zakresie zgłoszenia N. A. do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu zatrudnienia u płatnika (...) Sp. z o.o. Sp. z o.o.

Umowa o pracę z N. K. została podpisana w Ł. w dniu 1 grudnia 2015 r. na okres próbny od dnia 1 grudnia 2015 r. do 29 lutego 2016 r., w wymiarze czasu pracy pełen etat, z wynagrodzeniem 2.650,00 zł plus premia uznaniowa w kwocie 1.600,00 zł na stanowisku „koordynator ds. projektów”. Jako miejsce wykonywania pracy podano: „siedziba firmy, miejsce realizacji projektów, praca zdalna przy komputerze”. W dniu 1 marca 2016 r. została zawarta kolejna umowa o pracę na czas nieokreślony. Od 26 grudnia 2015 r. N. K. stała się niezdolna do pracy w związku z chorobą powstałą w okresie ciąży.

Następnie wniosła o zasiłek chorobowy od 16 marca 2016 r. do 23 kwietnia 2016 r., zasiłek macierzyński od 24 kwietnia 2016 r. w związku z urodzeniem dziecka w dniu 24 kwietnia 2016 r., dodatkowy zasiłek macierzyński i zasiłek rodzicielski na dalszy łączny okres do 22 kwietnia 2017 r.

Z zapisów na kocie ubezpieczonej wynika, że przed 1 stycznia 2015 r. N. K. nie posiadała tytułu do ubezpieczeń społecznych, w tym nie była zgłoszona do ubezpieczeń jako pracownik.

Organ rentowy dodał, że wynagrodzenie umówione dla w/w jest najwyższe wśród wynagrodzeń stanowiących podstawę wymiaru składek innych osób zatrudnionych w (...) Spółka z o.o.

Podczas nieobecności ubezpieczonej zatrudniono pracownika na zastępstwo – H. K., z wysokością wynagrodzenia zbliżoną do wysokości wynagrodzenia ubezpieczonej.

Organ rentowy wskazał także, że płatnik nie opłacił należnych składek, w tym z tytułu zatrudnienia N. K..

W ocenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych stanowisko pracy „koordynator ds. projektów” z wykazaną kwotą wynagrodzenia stanowiącą podstawę wymiaru składek (2.650,00 zł plus 1.600,00 zł – premia) utworzono jedynie w celu zatrudnienia i zgłoszenia od 1 grudnia 2015 r. do ubezpieczeń społecznych ubezpieczonej. Umowa o pracę została zawarta nie dla wykonywania pracy ale z zamiarem uzyskiwania świadczeń z ubezpieczeń społecznych w razie choroby i macierzyństwa przysługujących osobie o statusie pracownika.

W ocenie organu rentowego umowa o pracę zawarta między (...) Spółka z o.o. a N. K. jako zawarta dla pozorów jest nieważna, a zatem ubezpieczona z tytułu zawartej umowy o pracę nie podlega ubezpieczeniom społecznym od 1 grudnia 2015 r.

/decyzja – akta ZUS/

N. K. w dniu 16 sierpnia 2016 r. złożyła odwołanie od w/w decyzji i wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i ustalenie, że podlega ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu od 1 grudnia 2016 r. z tytułu zatrudnienia w (...) Spółka z o.o. z siedzibą w Ł.. W uzasadnieniu wskazał, że decyzja ZUS jest dla niej krzywdząca. Podała, że organ rentowy przeprowadził dość obszerne postępowanie dowodowe ale było ono prowadzone pod z góry założoną przez ZUS tezę.

/odwołanie – k. 2 – 10/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 3 listopada 2016 r. organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

/odpowiedź na odwołanie – k. 24 – 27/

Pełnomocnik wnioskodawczyni w piśmie procesowym z dnia 10 października 2017 r. i wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/pismo procesowe – k. 113 – 117/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona N. K. posiada wykształcenie wyższe. Ukończyła w 2015 r. studia na Wydziale Budownictwa, (...) na Politechnice (...) i uzyskała tytuł magistra inżyniera. Z zawodu jest architektem.

/CV – k. 13 – 15 akt ZUS, kwestionariusz osobowy – k. 23 akt ZUS, dyplom – k. 25, k. 27 akt ZUS, k. 11, 12/

Wnioskodawczyni posiada następujące doświadczenie zawodowe:

- na podstawie umowy o dzieło, którą zawarła z (...) architekt w Ł. w okresie od 25 lipca 2013 r. do 30 października 2013 r. wykonywała projekt architektoniczny hurtowni w Ł. przy ul. (...),

- na podstawie umowy o dzieło, którą zawarła ze (...) w Ł. w okresie od 1 lutego 2014 r. do 14 listopada 2014 r. wykonała projekty domów jednorodzinnych oraz dokumentacji budynku mieszkalnego wielorodzinnego ul. (...) w Ł..

/umowy o dzieło – k. 9, k. 11 akt ZUS, k. 16, k. 17, zeznania wnioskodawczyni z dnia 19 kwietnia 2017 r. – 00:07:10 – 00:42:15 – płyta CD – k. 57 w zw. z zeznaniami z dnia 27 września 2017 r. – 00:03:53 – 00:13:11 – płyta CD – k. 111/

Spółka (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ł. została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 30 czerwca 2015 r. Przedmiotem działalności spółki jest m. in. wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych. Wspólnikami spółki są B. K. posiadający 70 udziałów oraz A. Z., która posiada 30 udziałów. Prezesem Zarządu jest G. K..

/wypis z KRS – k. 20 – 22, k. 89/

Wnioskodawczyni N. K. została zatrudniona w (...) Sp. z o.o. w Ł. na podstawie umowy o pracę na okres próbny od 1 grudnia 2015 r. do 29 lutego 2016 r. r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku koordynatora ds. projektów z wynagrodzeniem 2.650 zł brutto plus premia uznaniowa w wysokości 1.600 zł. W imieniu spółki umowę podpisał Prezes Zarządu G. K.. Miejsce wykonywania pracy: siedziba firmy, miejsce realizacji projektów, praca zdalna przy komputerze.

/umowa o pracę – k. 17 akt ZUS, k. 18/

Następnie ubezpieczona została zatrudniona w (...) Sp. z o.o. w Ł. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony od 1 marca 2016 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku koordynatora ds. projektów z wynagrodzeniem 2.650 zł brutto plus premia uznaniowa w wysokości 1.600 zł. W imieniu spółki umowę podpisał Prezes Zarządu G. K.. Miejsce wykonywania pracy: siedziba firmy, miejsce realizacji projektów, praca zdalna przy komputerze.

/umowa o pracę – k. 19 akt ZUS, k. 19/

Ubezpieczona jest narzeczoną B. K., który jest udziałowcem w spółce (...) Sp. z o.o. Jest on synem Prezesa spółki G. K. i ojcem dziecka wnioskodawczyni.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 19 kwietnia 2017 r. – 00:07:10 – 00:42:15 – płyta CD – k. 57 w zw. z zeznaniami z dnia 27 września 2017 r. – 00:03:53 – 00:13:11 – płyta CD – k. 111/

Firma prowadziła budowy w różnych częściach Polski i prezes spółki G. K. nie mógł być obecny we wszystkich miejscach, dlatego też Spółka zatrudniła ubezpieczoną, która miała odciążać zainteresowanego w jego obowiązkach, sprawdzać projekty.

/zeznania zainteresowanego z dnia 19 kwietnia 2017 r. – 00:42:15 – 00:53:57 – płyta CD – k. 57, zeznania zainteresowanego z dnia 27 września 2017 r. – 00:03:53 – 00:13:11 – płyta CD – k. 111, zeznania świadka A. Z. z dnia 19 kwietnia 2017 r. – 00:55:53 – 01:11:39 – płyta CD – k. 57/

Wnioskodawczyni podejmując pracę w firmie (...) Sp. z o.o. poddała się badaniom lekarskim w dniu 25 listopada 2015 r. i lekarz nie stwierdził przeciwwskazań do podjęcia pracy na stanowisku koordynatora ds. projektów.

/zaświadczenie lekarskie – k. 85 akt ZUS/

Ubezpieczona N. K. w dniu 1 grudnia 2015 r. odbyła szkolenie z zakresu BHP.

/karta szkolenia BHP – k. 83 akt ZUS/

Wnioskodawczyni otrzymała na piśmie zakres obowiązków. Do obowiązków ubezpieczonej jako koordynatora ds. projektów należało:

1. Analiza i weryfikacja projektu pod względem:

- zakresu wykonywania prac budowlanych,
- zakresu użytych materiałów,
- pełna analiza zwymiarowanych elementów projektu,
- analiza opisu technicznego związanego z zakresem prac budowlanych,
- analiza projektu pod względem ewentualnych kolizji elementów budowlanych z elementami instalacyjnymi

2. Przygotowanie dokumentacji powykonawczej w zakresie uaktualniania na bieżąco atestów, aprobat oraz deklaracji zgodności na zastosowanie w realizowanych obiektach materiały.

/zakres obowiązków – k. 21 akt ZUS/

W ramach swoich obowiązków ubezpieczona zajmowała się sprawdzaniem błędów, które powstały przy projekcie, sprawdzała i weryfikowała projekt aranżacji, wykończenia wnętrza i projekt instalacji elektrycznej, przygotowywała dokumentację podwykonawczą projektów. Wnioskodawczyni analizowała projekty dla V., K., Wólczanki.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 19 kwietnia 2017 r. – 00:07:10 – 00:42:15 – płyta CD – k. 57 w zw. z zeznaniami z dnia 27 września 2017 r. – 00:03:53 – 00:13:11 – płyta CD – k. 111, projekty – k. 91 – 131 akt ZUS, zeznania zainteresowanego z dnia 27 września 2017 r. – 00:03:53 – 00:13:11 – płyta CD – k. 111, zeznania świadka A. Z. z dnia 19 kwietnia 2017 r. – 00:55:53 – 01:11:39 – płyta CD – k. 57/

Wszystkie projekty musiały spełniać normy. Ubezpieczona poszukiwała danych w internecie.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 19 kwietnia 2017 r. – 00:07:10 – 00:42:15 – płyta CD – k. 57 w zw. z zeznaniami z dnia 27 września 2017 r. – 00:03:53 – 00:13:11 – płyta CD – k. 111/.

Ubezpieczona samodzielnie nie wykonywała projektów, robiła to firma zewnętrzna.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 19 kwietnia 2017 r. – 00:07:10 – 00:42:15 – płyta CD – k. 57 w zw. z zeznaniami z dnia 27 września 2017 r. – 00:03:53 – 00:13:11 – płyta CD – k. 111/

Ubezpieczoną do pracy wdrażała A. Z..

/zeznania świadka A. Z. z dnia 19 kwietnia 2017 r. – 00:55:53 – 01:11:39 – płyta CD – k. 57/

Wnioskodawczyni swoje obowiązki wykonywała w godzinach od 8.00 do 16.00 w siedzibie firmy przy ul. (...). W biurze są trzy biurka. Zdarzało się, że ubezpieczona pracowała w terenie – na budowie, wówczas wszystkie zmiany w projektach nanosiła bezpośrednio na projekcie.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 19 kwietnia 2017 r. – 00:07:10 – 00:42:15 – płyta CD – k. 57 w zw. z zeznaniami z dnia 27 września 2017 r. – 00:03:53 – 00:13:11 – płyta CD – k. 111, projekty – k. 91 – 131 akt ZUS, zeznania świadka A. Z. z dnia 19 kwietnia 2017 r. – 00:55:53 – 01:11:39 – płyta CD – k. 57, zeznania świadka I. J. z dnia 26 czerwca 2017 r. – 00:04:01 – 00:10:23 – płyta CD – k. 106, zeznania świadka P. J. z dnia 26 czerwca 2017 r. – 00:10:23 – 00:17:22 – płyta CD – k. 104, zeznania świadka P. W. z dnia 26 czerwca 2017 r. – 00:17:22 – 00:28:19 – płyta CD – k. 104/

Ubezpieczona w firmie podlegała bezpośrednio prezesowi spółki, który zlecał jej zadania i rozliczał ją z wykonanej pracy.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 19 kwietnia 2017 r. – 00:07:10 – 00:42:15 – płyta CD – k. 57 w zw. z zeznaniami z dnia 27 września 2017 r. – 00:03:53 – 00:13:11 – płyta CD – k. 111 /

Prezes często kontaktował się z wnioskodawczynią telefonicznie.

/zeznania świadka A. Z. z dnia 19 kwietnia 2017 r. – 00:55:53 – 01:11:39 – płyta CD – k. 57/

Wnioskodawczyni podpisywała listy obecności.

/listy obecności – k. 31 – 47 akt ZUS/

Płatnik składek sporządza listy płac dla swoich pracowników.

/listy płac – k. 49 – 82 akt ZUS/

Wnioskodawczyni otrzymywała wynagrodzenie w gotówce.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 19 kwietnia 2017 r. – 00:07:10 – 00:42:15 – płyta CD – k. 57, zeznania zainteresowanego z dnia 19 kwietnia 2017 r. – 00:42:15 – 00:53:57 – płyta CD – k. 57, zeznania zainteresowanego z dnia 27 września 2017 r. – 00:03:53 – 00:13:11 – płyta CD – k. 111, zeznania świadka A. Z. z dnia 19 kwietnia 2017 r. – 00:55:53 – 01:11:39 – płyta CD – k. 57 /

Wnioskodawczyni podejmując pracę w firmie płatnika składek była w ciąży. Ostatnią miesięczkę miała 15 lipca 2015r.

/karta przebiegu ciąży – k. 49 – 50, zeznania wnioskodawczyni z dnia 19 kwietnia 2017 r. – 00:07:10 – 00:42:15 – płyta CD – k. 57/

Ubezpieczona podczas zatrudnienia u płatnika składek stała się niezdolna do pracy z powodu choroby przypadającej w okresie ciąży od 26 grudnia 2015 r. Dziecko urodziła w dniu 24 kwietnia 2016 r.

/bezsporne, karta informacyjna – k. 51, historia choroby – k. 79, k. 81, k. 83/

W czasie choroby ubezpieczonej została zatrudniona H. K., która przejęła obowiązki wnioskodawczyni.

/zeznania zainteresowanego z dnia 19 kwietnia 2017 r. – 00:42:15 – 00:53:57 – płyta CD – k. 57, zeznania zainteresowanego z dnia 27 września 2017 r. – 00:03:53 – 00:13:11 – płyta CD – k. 111, zeznania świadka A. Z. z dnia 19 kwietnia 2017 r. – 00:55:53 – 01:11:39 – płyta CD – k. 57/

Obecnie wnioskodawczyni przebywa na urlopie wychowawczym.

/zeznania zainteresowanego z dnia 27 września 2017 r. – 00:03:53 – 00:13:11 – płyta CD – k. 111/

Spółka z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej osiągnęła w 2015 r. przychód w wysokości 1.171.962,51 zł.

/bilans – k. 89/

Spółka oprócz ubezpieczonej w 2016 r. zatrudniała 14 pracowników. Większość była zatrudniona z wynagrodzeniem minimalnym.

/listy płac – k. 89/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zawarte w aktach sprawy i aktach organu rentowego oraz w załączonych aktach osobowych ubezpieczonej, których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała, a także w oparciu o zeznania wnioskodawczyni, zainteresowanego oraz przesłuchanych w sprawie świadków.

Zgromadzonym dowodom Sąd dał wiarę w całości, a dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd uznał, że jest on wystarczający do wyjaśnienia spornej okoliczności – a mianowicie czy zawarta przez ubezpieczoną w dniu 1 grudnia 2015 r. umowa o pracę, nosi cechy pozorności i czy została zawarta jedynie dla uzyskania pracowniczego tytułu do ubezpieczeń społecznych i skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia w związku z ciążą. Sąd dał wiarę zeznaniom wyżej wskazanych świadków oraz wnioskodawczyni, w których wskazali na realność zawartej umowy o pracę oraz faktyczne świadczenie pracy przez wnioskodawczynię w ramach powyższej umowy o pracę w przedmiotowym okresie.

W ocenie Sądu zeznania te w niniejszej sprawie są jasne, logiczne, niesprzeczne oraz wzajemnie uzupełniają się. Wersję zdarzeń przedstawioną przez wnioskodawczynię potwierdzają świadkowie, osoby obce dla każdej ze stron, a więc niemające interesu w tym by zeznawać na korzyść, którejkolwiek ze stron. Stwierdzić należy, iż wskazane przez wymienione wyżej osoby okoliczności znajdują również potwierdzenie w treści dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, a więc w pozostałym zebranych w sprawie materiale dowodowym powołanym w opisanym stanie faktycznym.

Sąd uznał zeznania wnioskodawczyni, zainteresowanego oraz świadków za wiarygodne, gdyż są konsekwentne, znajdują oparcie w materiale dowodowym w postaci dokumentów świadczących również o faktycznym wykonywaniu pracy przez wnioskodawczynię oraz wzajemnie korespondują ze sobą.

Na podkreślenie zasługuje okoliczność, iż złożone do akt dokumenty nie były kwestionowane przez ZUS, a zeznania wnioskodawczyni, zainteresowanego oraz świadków nie zostały zasadnie podważone w toku procesu przez organ rentowy, który nie przedstawił w czasie postępowania przed sądem żadnych dowodów na poparcie swoich racji.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie w świetle zgromadzonego materiału dowodowego według przeprowadzonej wyżej oceny dowodów zasługuje na uwzględnienie i powoduje zmianę zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1 i 13 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 963 z późn. zm.), obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym - podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Stosownie zaś do treści art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. Nr 60 poz. 636 z późn. zm.), osobom tym, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

Natomiast, jak stanowi art. 4 w ust 1 i 2 w/w ustawy zasiłkowej, ubezpieczony podlegający obowiązkowo ubezpieczeniu nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego.

W myśl art. 22 §1 kp przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Stosownie do treści § 1¹ art. 22 kp, zatrudnienie w warunkach określonych w § 1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy.

Zaś zgodnie z § 1² art. 22, nie jest dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy, określonych w § 1.

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 stycznia 2006 roku III AUa 433/2005, Wspólnota (...)). Podleganie pracowniczemu tytułowi ubezpieczenia społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ile legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 roku o sygn. akt II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15 – 16/251).

W niniejszej sprawie odwołująca się – N. K. zawarła z (...) Sp. z o.o. w dniu 1 grudnia 2015 r. umowę o pracę, która stanowiła stosowną podstawę do zastosowania w/w regulacji i przyjęcia, iż uzyskała ona prawo do świadczeń określonych w ustawie zasiłkowej. Jednakże ważność tej umowy została przez organ rentowy niesłusznie zakwestionowana. Niewątpliwie bowiem umowa o pracę z dnia 1 grudnia 2015 r. nie została zawarta dla pozorów, jest ważna i nie ma do niej zastosowania przepis art. 83 k.c.

Stosownie do treści art. 58 §1 kc, czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy.

Zaś w myśl § 2 w/w przepisu, nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współzycia społecznego.

Po pierwsze podkreślić należy, iż zawarcie przedmiotowej umowy o pracę nie miało na celu obejście przepisów ustawy, gdyż osiągnięcie wskazanych przez organ rentowy celów jest zgodne z ustawą. Nawiązanie stosunku pracy powoduje konsekwencje prawne nie tylko w sferze prawa pracy, ale i w innych dziedzinach prawa. Jednym z takich skutków jest prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego na wypadek ziszczenia się określonych w ustawie warunków. Skutek ten po ich spełnieniu powstaje z mocy prawa. Nie można zatem wiązać zawarcia umowy o pracę, choćby zmierzała wyłącznie do uzyskania świadczeń ubezpieczeniowych, z zamiarem obejścia prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 2005 r. II UK 320/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr 7-8, poz. 122; zdanie odrębne do wyroku Sądu Najwyższego z 14 lipca 2005 r. II UK 278/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr 7-8, poz. 116). Cel w postaci objęcia ubezpieczeniem społecznym i uzyskania z niego świadczeń nie jest bowiem sprzeczny z ustawą ani nie zmierza do jej obejścia, a przeciwnie - co zostało już wcześniej powiedziane - jest konsekwencją uzyskania statusu pracownika.

Mając na uwadze powyższe należy uznać, iż zachowanie wnioskodawczyni zostało zakwalifikowane jako zgodne z prawem. W tym miejscu należy rozważyć, czy zachowanie to nie narusza zasad współzycia społecznego, gdyż zgodnie z w/w art. 58 § 2 kc nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współzycia społecznego. W wyroku z dnia 18 października 2005 roku (sygn. akt II UK 43/05, opubl. OSN Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2006, Nr 15 – 16, poz. 251) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, iż cel zawarcia umowy o pracę w postaci osiągnięcia

świadczeń z ubezpieczenia społecznego nie jest sprzeczny z ustawą, ale nie może to oznaczać akceptacji dla nagannych i nieobojętnych społecznie zachowań oraz korzystania ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, przy zawarciu umowy o pracę na krótki okres przed zajściem zdarzenia rodzącego uprawnienie do świadczenia (np. urodzeniem dziecka i niezdolność do pracy w okresie ciąży) i ustaleniu wysokiego wynagrodzenia w celu uzyskania świadczeń obliczonych od tej podstawy. Taka umowa o pracę jest nieważna jako sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. W niniejszej sprawie wnioskodawczyni zawarła kwestionowaną umowę o pracę na 5 miesięcy przed urodzeniem się dziecka (24 kwietnia 2016 r.). Trudno uznać, iż jest to krótki okres przed zajściem zdarzenia rodzącego uprawnienie do świadczenia, zważywszy że ciąża trwa 9 miesięcy (10 miesięcy księżycowych). Wnioskodawczyni faktycznie świadczyła pracę od 1 grudnia 2015 r. do 26 grudnia 2016 r. i dopiero wtedy, gdy okazało się, że pogorszył się jej stan zdrowia w związku z ciążą trafiła do szpitala i skorzystała ze zwolnienia lekarskiego.

Zgodnie z treścią art. 83 kc nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Złożenie oświadczenia woli dla pozorów oznacza, że osoba oświadczająca wolę nie chce, aby powstały skutki prawne, jakie zwykle prawo łączy ze składanym przez nią oświadczeniem. Inaczej mówiąc strony niejako udawałyby, że dokonują jakiejś czynności prawnej np. zawierają umowę o pracę.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga, okoliczność, na którą Sąd Najwyższy wielokrotnie zwracał uwagę, iż nie skutkuje w sferze prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego tylko taka umowa o pracę, która nie wiąże się z faktycznym wykonywaniem tej umowy, a zgłoszenie do ubezpieczenia następuje tylko pod pozorem istnienia tytułu ubezpieczenia w postaci zatrudnienia. Chodzi tu zatem o "fikcyjne" zawarcie umowy, gdzie następuje zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego jako pracownika osoby, która w rzeczywistości pracy nie świadczyła (wyrok Sądu Najwyższego z 16 marca 1999 r. II UKN 512/98, opubl: OSNAPiUS rok 2000, Nr 9, poz. 36; wyrok Sądu Najwyższego z 28 lutego 2001 r. II UKN 244/00, opubl: OSNAPiUS rok 2002, Nr 20, poz. 496; wyrok Sądu Najwyższego z 17 grudnia 1996 r. II UKN 32/96, opubl: OSNAPiUS rok 1997, Nr 15, poz. 275; wyrok Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 2005 r. II UK 320/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr 7-8, poz. 122; wyrok Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 2005 r. II UK 320/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr 7-8, poz. 122; wyrok Sądu Najwyższego z 25 stycznia 2005 r. II UK 141/04, opubl: OSNAPiUS rok 2005, Nr 15, poz. 235, str. 712).

Tytułem do ubezpieczenia, z którym przepisy prawa ubezpieczeń społecznych łączą podleganie ubezpieczeniu i prawo do świadczeń, jest zatrudnienie jako wykonywanie pracy w ramach stosunku pracy. Nie jest istotne przy tym, czy strony miały realny zamiar zobowiązania się – przez pracownika do wykonywania pracy, a pracodawcy do przyjmowania tego świadczenia i dawania wynagrodzenia, lecz to czy zamiar taki został w rzeczywistości zrealizowany.

Na uwagę zasługuje także stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z 14 marca 2001 r. (II UKN 258/00, OSNP 2002/21/527), zgodnie z którym nie można przyjąć pozorowości oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował i wypłacał z tego tytułu wynagrodzenie za pracę. Nie wyklucza to rozważenia, czy w konkretnym przypadku zawarcie umowy zmierzało do obejścia prawa (art. 58 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p.).

Sąd Okręgowy w Łodzi podziela również pogląd Sądu Najwyższego zawarty w wyroku z dnia 25 stycznia 2005 r., II UK 141/04 opublikowanym w OSNP 2005/15/235), w którym stwierdza się, iż stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art. 58 § 1 kc w zw. z art. 300 kp).

W świetle poczynionych w rozpoznawanej sprawie ustaleń faktycznych nie można mówić o pozorowości oświadczeń woli w zawarciu umowy o pracę.

Postępowanie dowodowe wykazało bowiem, iż wnioskodawczyni pracę podjęła i faktycznie ją świadczyła, a pracodawca – świadczenie to przyjmował, płacąc umówione wynagrodzenie co potwierdzają oprócz zeznań świadków i wnioskodawczyni dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, np. listy płac, listy obecności, projekty przygotowywane przez ubezpieczoną.

W ocenie Sądu należycie zostały wyjaśnione i uprawdopodobnione motywy związane z zatrudnieniem wnioskodawczyni. Zatrudnienie ubezpieczonej było podyktowane rzeczywistymi potrzebami pracodawcy. Potrzebny był pracownik – koordynator ds. projektów.

Jednocześnie ustalone okoliczności faktyczne sprawy uprawniają Sąd do oceny kwestii wynagrodzenia określonego w umowie o pracę pomiędzy wnioskodawczynią a płatnikiem składek.

Zgodnie z art. 78 kp wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy.

Otrzymywana przez skarżącą, we wskazanych wyżej warunkach, kwota wynagrodzenia 2.650 zł brutto miesięcznie plus premia wysokości 1.600 zł, zważywszy na szeroki zakres obowiązków ubezpieczonej, nie jest kwotą wygórowaną.

Sąd Okręgowy podziela w tym miejscu stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w treści wyroku z dnia 23 kwietnia 2010 r. w sprawie II UK 309/09, opubl. LEX nr 604210 „Zgodnie z systemem orzekania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych w postępowaniu wywołanym odwołaniem do sądu pracy sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji w granicach jej treści i przedmiotu”. Kwestia oceny samej wysokości wynagrodzenia określonego w spornej umowie pod kątem jego zgodności z zasadami współzycia społecznego, czy też z przepisami ustawy może być przedmiotem nowej decyzji ZUS. W decyzji tej organ rentowy może rozstrzygnąć, czy ustalone przez strony wynagrodzenie było faktycznie adekwatne do powierzonych obowiązków oraz uzasadnione zasobami finansowymi pracodawcy.

Zdaniem Sądu, nie można zatem podzielić stanowiska reprezentowanego przez organ rentowy, że ubezpieczona podjęła zatrudnienie jedynie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Nie była to także umowa pozorna. O pozorności można mówić jedynie wówczas, gdy oświadczenie woli złożone jest drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. A zatem strony niejako udawałyby, że dokonują jakiejś czynności prawnej np. zawierają umowę o pracę. Spółka chciała zatrudnić skarżącą, jako pracownika biurowego i miała ku temu realne powody. Ubezpieczona zaś świadczyła pracę i otrzymywała stosowne wynagrodzenie. A zatem niewątpliwie brak było po obydwu stronach zgody na zatrudnienie pozorne.

Uwzględniając poglądy Sądu Najwyższego wyrażone w przytoczonych orzeczeniach, należy uznać, że w sytuacji gdy wolą stron zawierających umowę o pracę było nawiązanie stosunku pracy i doszło do faktycznego świadczenia pracy za wynagrodzeniem, sama świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu jej stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego (np. choroby), nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa. Zawarcie umowy o pracę przez wnioskodawczynię z płatnikiem składek w świetle zebranego materiału dowodowego, w ocenie Sądu Okręgowego nie było też sprzeczne z zasadami współzycia społecznego.

Mając powyższe na uwadze Sąd doszedł do przekonania, iż decyzja organu rentowego wydana została w oparciu o błędnie ustalony stan faktyczny i nie znajduje ona oparcia w realiach niniejszej sprawy.

Wobec powyższego Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję jak w pkt 1 sentencji wyroku uznając odwołanie za zasadne.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 kpc w zw. z §9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800) i zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz wnioskodawczyni kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć organowi rentowemu.

K.K.-W.